

Izšla vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopolni naj se pošiljajo enostavno. — Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, v pisarne zadruge z omejenim poročstvom, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina zneska: za leto leta K 31-20, pol leta K 15-60, tri mesece K 7-80, za nedeljsko izdajo za celo leto K 6-20, pol leta K 3-60.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.
DUNAJ, 27. (Kor.) Uradno se razglašalo: Med Adido in Brento od časa do časa zvišano topovsko delovanje. Italijanski letalci so obmetavali z bombami daleč za našo črto ločišče, neutruje kraje Cies, Mezzolombardo in Bocen. Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.
BEROLIN, 27. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojišče. — Ob Yseri smo ušli par Belgijcev. Na flandrski fronti, na obeh straneh Scarpe, v Sampanji in na vzhodnem bregu Moze je zvečer ozivel topovsko delovanje. Na več krajev je prišlo do živahnih letalskih bojev. Enoten napad angleških letalcev na naše balone med Oslo in Aisno se je izjalovil. Sestrili smo večer 15 sovražnih letal in 3 prave balone. Stotnik Tutschek je izvajal 24 letalsko zmago. Podsednik Kaitner je tekom enega poleta sestrelil dva prave balona.

Vzhodno bojišče. — Eichhornova armada: Severno Jurjeva (Dorpat) smo ujeli dva ruska polka. — Linsingenova armada: V Ukrajini je bil sovražni bataljon, ki se je pri Korostjevu (30 km od Zitomira) postavil našemu napredovanju v bran, razpršen z izkubami. Južno Zitomira so prodre naše čete do Berdicheva. V Krementcu (južno Dubna) smo ujeli štab nekake ruske generalne poveljstva, en divizijski štab in 200 moč. Macedonska fronta. — Angielski oddelki, ki so napredovali preko reke Butkovske, so bili s protisunkom zopet vrženi. Italijanska fronta. Nič novega.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.
26. februarja. — V odseku Posina—Astico so izvajala nenavadna gibanja sovražnih čet v nekaterih jarkih uspešno bobnajoč ogenj naših baterij. V okoliših Monte Asolone so naše patrulje alarmirale sovražnika in povzročile dolgo brezuspešno sovražno streljanje. V dolini Serena je bila sovražna kolona, ki je napredovala, presenečena od našega topovskega ognja in prisiljena, da se je razpršila. Na ostali fronti precej zmerne bojno delovanje.

DOGODKI NA MORJU.

ROTTERDAM, 26. (Kor.) Sir Morey je izjavil v spodnji zbornici, da je bilo v zadnjem letu izgovorjenih v Angliji 200 trgovinskih ladij po 1600 ton in preko s skupno tonazno 1.667.696 ton. Čista izguba angleških ladij s tonsko vsebino 1600 ton iznaša 598 ladij, kar pomeni izgubo 2% angleške ladijske prostornine, ki je bila l. 1916 na razpolago. Od uvoza, določenega za Anglijo, sta bila potopljena 2%. V zadnjih treh mesecih je bilo postavljenih v službo novembra meseca 22 ladij skupno 130.375, decembra 21 ladij, skupno 115.752 in januarja 11 ladij, skupno 55.588 ton. »Times« priporočajo k temu, da je bilo v teh treh mesecih potopljenih 147 ladij po preko 1600 ton.

BEROLIN, 27. (Kor.) Na severnem bojišču so uničili naši podvodniki zopet 19.000 ton.

STOCKHOLM, 26. (Kor.) Parnik »Bineta«, last nekake švedske družbe, je dne 26. t. m. zašel v led in se potopil. Plovniki in posadka so bili rešeni na druge ladje. Nesreča se je zgodila 15 minut jugozapadno Mentolota.

Mirovna pogajanja z Rusijo.

DUNAJ, 26. (Kor.) Na mirovna pogajanja z Rusijo v Brest Litovsk odposlane mirovne delegacije Avstro-Ogrske in Nemčije so prišle dne 25. t. m. zvečer v Brest. Delegacije Bolgarske in Turške dospo danes. Ruska delegacija je bila vsled pretrganja železniške črte na ruskih tleh pri Novoselskem ustavljena in prispe v Brest najbrže danes zvečer.

PETROGRAD, 26. (Kor.) Na ukaz sovjetskih komisarjev je bila odposlana v Brest Litovsk deputacija, da podpisuje od nemške vlade predlagani, v seji 24. t. m. ob 4 zjutraj od izvrševalnega glavnega odbora v Petrogradu sprejeti mir. Člani mirovne delegacije so Trocki, Čičerin, Sokolov, Petrovski in Aleksejev. Člani socialno-revolucijske nemške levice, dalje Karahan, Joffe in vojaški izvedenci.

DUNAJ, 27. (Kor.) Turška delegacija pod vodstvom cesarsko-otomanskega poslanika v Berolinu, Hakkı paše, je prispela danes semkaj. Bolgarske delegacije prispe tekom današnjega. Ruska delegacija prispe vsled trajnih prometnih ovir na ruskih tleh šele jutri zvečer. Danes so se vršile dopolne in popoldne večerne seje delegacij Avstro-Ogrske, Nemčije in Turčije, na katerih se je razpravljalo o pogodbah, ki se predložijo ruski delegaciji.

Rusko razsulo.

LUGANO, 27. (Kor.) Glasom petrogradskega poročila »Corriere della Sera« je Krikenko naznanil izvrševalnemu odboru sovjetrov, da ruske čete ne morejo zastavljati prodiranja Nemcev in tudi ne rešiti bogate železniškega materiala. Težke baterije so izgubljene. Mornarji zapuščajo vojne lade.

PODLISTEK Slovarska strast.

Roman. Francoski pisatelj Daniel Lesneur.

— Ali ste že bil v Rusiji? Ali je tako morda v Petrogradu? Ta veliki, nepomični kozak ima vendar pristen lokalni kolorit! Ali ne, marksi, pravzaprav bi za vsakim stolom moral stati po eden? — Je vpraševala velika republikanska dama s svojim hipipavim, zastrtim glasom polglasno, ob vsaki besliki izgovarjajoč markijev naslov.

— To je pač res, milostiva, — je odgovorjaval Hubert z nekoliko poroklimom in žalostnim, a vendar ljubkim smehom, — toda Semen je enako velik kot njegov gospodar, in za mizo sede gostje, ki bi morda ne želeli, da bi ta lepi orjak vedno stal za njimi.

Dama se je posmejala nekoliko prisljano, kajti njen soprog, minister z nanih stvari, je bil šibek, majhen človeček, ki se je neprestano nagibal sem-

EDINOST

predsednik Orlando je opisaval »trpljenja in nade« prebivalstva od sovražnika zasedenih ozemelj in je prečital ta del svojih izjav z jokajočim glasom. Končno je v razburjenju spustil svoje liste iz rok in vzkliknil s slabotnim glasom: »Evviva l' Italia!« Več poslancev je pričelo jokati, dočim so ministri objeli ministrskega predsednika. Tribune so pri tem viharno ploskale. Bissolati je zaklical: »Živela fronta!« Z oficirskih tribune so zagrmeli vzkliki: »Živela Italija! Hočemo zmagati!«

Finančni potožaj Anglije.

LONDON, 26. (Kor.) Pri nekem dineu v Londonu je zakladnik kancelar Bonar Law tekom svojih izjav izjavil, da je bila vladna tekom septembra preteklega leta prisiljena, da izda zakladnice in tedenska volna posojila. Zneske, ki so bili vplačani vsak teden, je mogoče prihraniti brez finančne diskvalifikacije. Jasn je, da vojna ne bo kmalu končana in da se ni mogoče sklicevati na skorajšnji konec. S tem sistemom tedenskih vplačil si hočemo zagotoviti najpotrebnejša sredstva. Bonar Law je apeliral na velike kreditne zavode in na patrijotizem angleškega naroda, naj prihrani kolikor mogoče več in da svoje prihranke na razpolago državi. Naš narod dosega ni bil varčen, vendar pa je zaznamovati v tem oziru veliko zboljšanje. V ustanovljenih hranilnicah je udeleženo že 8 milijonov ljudi, ki so že direktno zainteresirani na državnem dolgu in pomenijo veliko sigurnost za deželo. Izid vojne ni odvisen samo od bojevnikov na suhem in na morju, ampak tudi od zaledja. Vsaka vlada, ki bi le eno uro dalje nadaljevala vojno brez doseženja naših ciljev, bi napravila velik zločin. Se večji zločin pa bi bil, ako bi bil ravnodušen in brezskrb.

Srbska skupščina.

LUGANO, 27. (Kor.) Italijanski listi poročajo: Na otoku Krfu je bilo večerjati odprto zasedanje srbske skupščine. Predsednik Nikolić in podpredsednik Lazarević sta odstopila. Drugi podpredsednik Brazinac je imel odprtivni nagovor, v katerem je pozdravljala srbsko armado in armada zavetnikov. Nato je prešla skupščina k preizkušeni zakonskega načrta glede razveljavljanja razlastitve in imobilnih prodaj in hipoteknih preseg, ki so bile izvršene tekom zasedanja dežele po sovražniku. Končno se je razpravljalo tudi o zakonskem načrtu glede podpiranja prebivalstva v zasedenih delih dežele.

Zborniške volitve na Španskem. Zmaga monarhistov.

MADRID, 26. (Kor.) Kolikor je mogoče že sedaj posneti iz še nepopolnih podatkov o izidu zborniških volitev, so doživle stranke skrajne levice težek poraz in so zmagali na vsej črti pristaši monarhije in neutralnosti. Značilen je poraz voditelja radikalnih republikancev, Aleksandra Lerrouxa, največjega hujšaka za intervencijo Španije v svetovni vojni.

Ex lex.

Avstrijska proračunska, vladna in parlamentarna kriza se je rešila, kakor se poroča z Dunaja, tako, da se — ni rešila.

Jutrišnji dan poteče doba dosedanjemu proračunskemu provizoriju. Umljivo je torej, da se je nahajala Seidlerjeva vlada v hudih škripih, kajti po vseh v ustavno vladnih državah obstoječih, kot nekak neizpodbiten zakon vladajočih običajih bi se morala vlada, kateri ljudsko zastopstvo odreda državne potrebe, pokoriti ljudski volji in odstopiti. Pri nas v Avstriji, kjer vlade nikdar niso bile izraz ljudske volje, je stvar seveda drugačna, in o tako važnih stvareh, kakor je zaupanje prebivalstva napram vladi, ne odločujejo zastopniki ljudstva, temveč vse drugi činitelji.

Seidlerjeva vlada sploh ni nikdar uživala zaupanja večine avstrijskega prebivalstva, kajti bila je in je dedičinja tistih svojih prednikov, katerim je bilo ljudsko zastopstvo edino le nepravilna ovira, katere se je treba izogniti, kadarkoli in kakorkoli je le mogoče, in kolikor se je Seidlerjeva vlada naslanjala na ustavno zastopstvo avstrijskih narodov, je bilo to le očividno prisiljena stvar, ki pa, kakor pač znano, nikdar ne more porajati dobrih stvari. Namesto pripoznanja enakih pravic vsem narodom države je Seidlerjeva vlada, kakor vse njene predhodnice, delila avstrijske narode v privilegirane in neprivilegirane, v polnovredne in manjvredne, v one, ki naj gospodujejo, in one, ki naj služujejo. Da, storila je še več: namesto da bi s priznanjem najpravičnejših slovenskih zahtev zadostila uzakonjenim pravicam slovenskih narodov, posebno nas Jugoslovancev in Čehov, je s podeljevanjem novih predpravil Nemcem, in to po posredovanju najzagrjevanjših sovražnikov Slovanstva, nemških radikalcov, le še razširila prepad med nami in seboj. V zvezi z dvorceno zunanjo politiko grofa Czernina si je celo znala popolnoma odtegniti one Poljake, ki so bili doslej najvrednejša opora vsake, tudi se tako protislovenske avstrijske vlade. Šla je tako daleč, da se je morala zateči celo k načelnim nasprotnikom vsake meščanske vladavine, socialnim demokratom,

Spoznal je znamenje, s katerim ga je gospodična Kavečičova, kakor sta se dogovorila, hotela opozoriti na veliko, neposredno grožnjo nevarnosti. Cisto izpočetka ni občutil nič drugega kot neko neopredeljeno krogo, neznatnost pojmovanja in dejanja.... nekako blaznost, ki ga je polnila popolnoma. Končno je izginila sprost njegovega pogleda.... pogledal je zopet okoli sebe. Na vseh obrazih okoli njega se je zrcalila radost, ponos in varnost, vtisk, katerega je le še povečeval sijaj dragocenega namiznega orožja in nežni vonj vijolic. Šepetani pogovori so postajali izrazitejši: možki so s preudarkom izgovarjali svoje besede, ženske pa so zavestno kazale v svojih potezah ravnodušnost ali živahnost. Vsakdo se je naslajal v zmoti, da izhaja od njega poseben čar, vsakdo je bil prepričan, da si pribori uspeh v tej igri zašnečnega zavajanja, ki tvori zabavo družbe. Osebnostni nemur je bila zadovoljena pri vsakem posamezniku, če je mogel delati usluge ničemurnosti svojega bližnjaka.

Jokači Orlando.
LUGANO, 26. (Kor.) Po poročilu »Popolo d'Italia« je bilo glasovanje na včerajšnji seji italijanske zbornice jako pretresljivo. Ministrski

Spoznal je znamenje.

tertia, da bi se zdelo, da njegova oseba zavzema več prostora, kot ga je pa v resnici zavzemala. — Kaj ne, vi ste že bil v Petrogradu, marksi? — Hubert ni odgovoril. Ne da bi opazil kdo, se je zgodilo nekaj strahovito pomembnega zani. V onem žurnem beganju služabnikov, ki so morali zamenjavati kroznike in skladi ali pa so nalivali vino v kozarce, mu je nekdo porinil majhen košček papirja v levo roko. Kateri med vsemi temi v kotretnih livreh, z nepomičnim obrazom svoje posle opravljajočimi služabniki je neki bil? Hubert ni mogel reči. Hitro se je ozrl, a tudi ni mogel opaziti ničesar. Gotovo ni bil oni lakaj, ki se mu je tisti trenutek približal, noseč v vsaki roki steklenico, in mu pospeševal na uho: — Šentjanževca ali kajkavca? Ko se je lakaj sklonil k njemu, da bi mu renskega vina natočil v čašo, je Hubert hitro pogledal listič, ki mu je skoraj gorel v poluzaprti roki. Mrzel pot mu je stopil na čelo in lasje so mu hoteli stopiti pokoncu.

Posamezne številke po 8 vit., zastarele 10 vit. Oglasi se računajo na milimetra v širini ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov po 10 vit.; osmrtnice, zalivale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov po 30 vit.; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vit. beseda, najmanj po 60 vit. Oglase sprejema inšeratični oddelček »Edinosti«. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi »Edinosti«. Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ul. sv. Frančiška As. št. 20. Poštomatnični račun št. 841.652.

za umorjenega nadvojvodo in nadvojvodinjo? Jaz: »Da.« On: »Zakaj ste tako slovesno proslavili rojstni dan Njegovega Velikanstva?« Jaz: »Ker je taka navada.« On: »Zakaj ste 18. avgusta izobesili cesarsko zastavo? Zakaj molite v cerkvi za cesarja, domovino in armado? To ste delali vse samo zato, da zakrijete, kar čutite v svoji notranjosti!« To je trajalo nekako eno uro. Ves ta čas je občinstvo pred občinsko hišo kričalo in tulilo, skakalo na okno, hotelo razbiti vrata in se drlo: »Vun s srbskim psom. Danes morajo poginiti. Ti lopovi! Naj ti sedaj pomaga tvoj Kristus!« Ko sem opozoril orožnika na te bogokletne besede, je odgovoril: »Kaj to! To je vojno navdušenje!« Mnogi niti niso opazili niti z eno besedo, da naj gre domov. Ob polenjaših ponoči so me odpeljali na kolodvor v spremstvu treh orožnikov. Vendar pa me je množica po poti napadala, ne da bi se bili orožniki le zgenili. Na mostu čez Dravo je prišla vojaška eskorta, toda orožnik je bil razporejen tak, da je množica mogla do mene in me je neprestano dejansko napadala. Na poti proti kolodvoru skemu poslopu sem dobil dva tako močna udarca po glavi, da sem skoraj omedlel. Zlatar pa je dejal samo: »Napre!« Na Pragarskem je bila množica že obveščena; čakala me je v družbi s pijanimi vojaki. Vse je kričalo: »Ustrelite ga. Prebodite ga z bajonetom!« Tokli so me zopet po glavi. V Gradec smo dospeli drugi dan ob polidesetih zvečer. Tu so me ravno tako dejanski napadali, ko sem bil na vozu. V garnizijskem zaporu nas je bilo v eni sobi 24 oseb. Jetašnični Fürst nas je pozdravil zjutraj in zvečer z besedami: »Vi srbske svinje, psi, veleizdajalci, kraljevi morilci! Vi črni lopovi!« Bil sem 19 dni v zaporu in nisem bil niti zaslišani niti me niso peljali pred sodnika. Potem so me izpustili, ne da bi bil izvedel, zakaj sem bil aretiran, kdo me je ovidil, kdo je ukazal orožnikom, da me aretirajo itd. Vkljenen sem bil nad 13 ur. Ko sem prosil za olajšanje, ker se mi je kri zasedala na roki, mi je odgovoril orožnik: »To ni tako težko.«

Ni tako težko. — Tako izjava Petra Žirovnika. In to ni morda edini slučaj, temveč jih je bilo stotine in stotine takih in še hujših. Tako so na Stajerskem in Koroskem pod Sturškovo vlado gojili — avstrijski patrijotizem!

Razne politične vesti.

Proračunska kriza. Torej se ni prišel rešitve krize, v kateri se nahaja Seidlerjeva vlada vsled večine, ki je nima za proračunski provizorij. Kakor se poroča z Dunaja, se je od podeljenja na tork položaj popolnoma izpremenil. Dočim so bili v ponedeljek še razni kompromisni predlogi v ospredju, se je zvečer vlada postavila na popolnoma drugačno stališče. Dr. Seidler je prišel v tork dopoldne v zbornico in je sporočil voditeljem strank, da mora vlada z ozirom na nedvomno izraženo želje krone in v smislu v ponedeljek poroči v ministrskem svetu storišnih sklepov vztrajati na tem, da se sprejme proračunski provizorij v celoti. Vlada se potemtakem odrekla vsem dobro mislenim kompromisnim predlogom in odredi zbornici zadnji rok, po katerem vlada, ako se izjalove vsa nova pogajanja, ukrene odločne ukrepe. To energično stališče vlade ima svoj vzrok v včerajšnji avdienci ministrskega predsednika pri cesarju, ki je trajala nad dve uri. Ministrski svet je trajal od 10 zvečer do zgodnje jutranje ure in se je bavil večnoma s proračunsko krizo, poleg tega pa tudi z razmerami v Galiciji. Nemski nacionalci in krščanski socialci so soglasno na vladni strani. Z nemške strani se poroča, da se je pri posvetovanju Čehov in Jugoslovancev o nadaljni taktiki opazilo posebno pri delu Jugoslovancev (?) razpoloženje, da bi opustili svoje dosedanje strogo odklanjajoče stališče in bi glasovali za vojne kredite, če bi se skrajšali štirimeščni rok proračunskega provizorija. Isti nemški vir pravi, da vlada seveda nikakor ni voljna Jugoslovancev na ljubo skrečiti štirimeščnega roka, pač pa da se kaže vključ vsemu temu v jugoslovanskem taboru razpoloženje, da bi se opustilo stališče dosedanje stroge negacije. Vlada da je izpočetka mislila takoj za kratek rok odgoditi zbornico, da pa je vsled želje strank vendar storila še zadnji poizkus in pristala na prekinjenje torkove seje do 2 popoldne, da bi dala konferenci načelnikov strank priliko za dosego sporazuma med strankami. Konferenca je trajala do 12. Stranke so se zedinile na to, da se drugo čitanje proračunskega provizorija vzame z dnevnega reda. Ker rok dosedanjega prorač. provizorija poteče z 28. t. m. in ker zbornica od tega dne ni odobrila predloženega provizorija, homo torej od 1. marca dolje imeli takoleimnovano ex lex-stanje. Zbornica se bo bavila z manjšimi stvarmi in v tem se bodo vršila nadaljna pogajanja. Vlada bo nekaj časa še čakala, potem pa zahtevala konec tega nezakonitega stanja.

Avdiencia nemškutarjev. Mariborska »Straža«

piše: Naši nemškutarji so se pripravili, da bodo, kakor so jim v Ptuju zatrjevali, med 13. in 15. t. m. sprejeti na Dunaju pri cesarju, da protestirajo proti jugoslovanski deklaraciji. Kovčeci so bili napolnjeni, čevlji oznaženi, obleka zlikana, potni stroški odšteti, toda 13., 14., 15. t. m. je minil in avdiencia še vedno ni bila dovoljena. Sedaj šteje moč že 25. t. m., a nemškutarji še vedno gledajo pri oknu v n, kdaj bodo prišli iz Ptuja. Maribora in Celja hrzi seli, da jih pozovejo na Dunaj. — Ljudje se jim začnajo rogati, žene javkajo, ker morajo kuhati nove krače in klobase, nemškutarji voditelji po hodijo potrti sem tje, ker o avdienci ni nobenega glasu.... Namestnik grof Clary, ki je delal pot nemškutarjem, da pridejo na Dunaj in nanovo očrtnjo Slovence, je iz vsega srca žalosten, da se mu ta novi udarec proti Slovincem ni posrečil. Saj je poslal po vsi slovenski deželi žandarje, da stikajo po nabiranih podpisov za jugoslovansko deklaracijo in ustrašijo ljudi, na vsak šod komandira oblastvene zastopnike, da pošlajo izvajanja naših govornikov, sedaj se je hotel iz avdiencia dobiti orožja proti Slovincem, toda čez od 13. do 15. febr. je minil in avdiencia ni. Pač pa je nadaljevala hrmiti in preiskovanje grozodejstev proti Jugoslovancev in leta 1914 svoje delo in konstatirala v nebrojnih novih slučajih, kako grdo, podlo, krivično se je ravnoval omejenega leta proti Jugoslovancev. In namovel, si nemiri v Mariboru, Celju in Ptuju so dokazali,

Kako so računali z nami!

Praska »Union« je objavila naslednjo izjavo minoritskega patra Petra Žirovnika:

»Jaz Peter Žirovnik sem v 44. letu starosti, sedaj kapelan pri minoritih v Ptuju na Stajerskem. Leta 1914, v začetku vojne, sem bil kapelan in upravitelj posveta pri Sv. Vidu pri Ptuju. 3. avgusta l. 1914 sem se ob pol 9 zvečer vračal domov. Na potu me je srečal c. kr. orožniški postajevodja Čebulc in mi je zaukazal, da naj grem z njim v svoje stanovanje. Ko sva prišla domov, me je vprašal surovo: »Ali ste zakrivil veleizdajstvo ali žaljenje Velikanstva?« Odgovoril sem, da nisem ne enega ne drugega. Rekel mi je: »Naj bo, kakor hoče, zaukazano mi je, da naj vas aretiram.« Rekel sem mu: »Če vam je ukazano, moram ubogati.« Vzel je iz žepa verigo, ker mu je bilo zaukazano, da naj me vklene. Dal sem se mirno vklemiti. Prosil sem ga, da naj me z vozom odpelje v Stenral, ker se bojim izgrediv množice na Bregu in v Ptuju, in opozoril sem orožnika na Tombahov slučaj. Rekel mi je, da mu je zaukazano, da me brez voza, peš odpelje v Ptu. Prišla sva brez odmore na Breg. Cesta med hišo trgovca Sorka in drugo hišo je bila popolnoma zasedena. Bilo je tu moških, ženskih in otrok. Vprašal sem orožnika, kaj pomenja ta množica. Namesto odgovora mi je zaukazal: »Napre!« Ko sva prišla do množice, me je množica napadla. Čuli so se glasni klici: »Doli s prokletim srbskim psom, veleizdajalcem, kraljevim morilcem itd.« Obenem so me bili s palicami, kamenjem, rokami, mi dajali za ušnice, mi ruvali lasje, pljuvali vame, metali name blato in konjske odpadke, posebno okoli usti. Strgali so mi klobuk z glave, pod desnim očesom pa me je nekdo udaril z nekim ostrim predmetom. 6. oktobra mi je dr. Treitl pregledal rano v sodnem poslopu v Ptuju. Pri onem napadu je svetila luč iz gostilne in sem mogel razločno spoznati nekatero znane obraze, n. pr. mizarja Marza in tesarja Kressniga. Ta me je v hiši gostilničarja in mesarja Stanitza napadel s klicem: »Prokleti srbski lopovec in me udaril z obema rokama. Množica me je tako obkolila, da nisem mogel videti spremiljačnega me orožnika, ki ni niti genil s prstom v mojo obrambo. Ko pridem pred občinsko hišo na Bregu, je stopil iz nje orožniški stražmojster Zlatar, me potegnil iz množice in me odpeljal v pisarno. Pokazal sem mu rano in mu povedal, da so mi odnesli klobuk. Zlatar me je vprašal, ali vem, zakaj sem aretiran. Odgovoril sem, da ne vem in da imam mirno vest. Rekel mi je: »Mi imamo zanesljive priče za vašo krivdo.« Dejal sem: »To ni mogoče.« Zlatar je dejal: »Vi duhovniki ste vsi veleizdajalci, zaprli vas bom vse, samo župnik v Hajdinu je napolnjen s slovenski ljudmi. Jaz sem vam odgovoril: Razbojnik varuje množice, mene pa ne.« On je rekel: »Vi ste hujši od razbojnika.« Potem me je začel zaslišavati: »Ali ste kaj dali za Rdeči križ?« Jaz: »34 kron.« On: »Zakaj ne več?« Jaz: »Nisem mogel več, dal pa bom o priliki.« On: »Ali ste bral mašo-zadušno

Brzajavi: JADRANSKA.